

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a déltől és
éjjeltől utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kérések visszaszállítását
vagy megörökítését nem vállalja.

Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, március 3.

A törvényhatósági tagok választása a jövőben.

Sok gondot okoz nemcsak a kormány köröknek, de a többi komoly politikuskoknak is, hogy miként lehetne magyar nemzeti szempontból leghelyesebben megoldani a választási jog reformját. Nemcsak általános politikai szempontból fontos ez a kérdés, de ha a vele összefüggő kérdéseket is kutatjuk s boncolgatjuk, okvetlen rájövünk, hogy a választói jog reformja egész állami életünkre döntő befolyást gyakorol.

A kormányhoz közel álló egyik újság felveti a többek között, hogy ha behozzák az általános szavazati jogot, mi lesz a törvényhatóságokkal? Ugyanis egyes vármegyékben teljesen a nemzetiségiek kezébe kerülne a közigazgatás, ha az általános választói jog alapján töltenék be a megyebizottsági tagsági helyeket. A szóban levő újság több módozatot hozt terve ennek a megállítására; így első sorban azt, hogy a bizottsági tagságra a diplomás elemek lennének beválaszthatók, továbbá azok a földtulajdonosok, akik bizonyos mennyiségű földet birnak

tulajdonul; szóval értelmi és vagyoni cenzushoz kötné a megyebizottsági tagságot. Ennek ellenében eltörölnék a virilisi jogot, s csupán választott megyebizottsági tagok lennének, azok is jóval kisebb számban, mint eddig.

Igy azonban nagyon nehezen lehetne a kérdést megoldani, mert teljesen elveszne az elv, hogy aki választó, az választható is, azonfelül még mindig nem lenne biztosítva mindenütt a magyarság tulsulya a törvényhatóságokban.

Eppen ilyen nehéz helyzetet teremtene az általános választói jog alkalmazása a városokban a törvényhatósági bizottsági tagok választásánál.

Ha a választói jogot általánossá tesszik s ez lesz irányadó a városi bizottsági tagok választásánál is, olyan helyzetbe kerülnek a városok, amit elfogadni nem lehet. A mereven keresztülvitt általános szavazati jog alapján ugyanis a városokban csaknem mindenütt teljesen nemzetközi szociálisták kerülnek tulsulyra, tehát a törvényhatóság tagjai is mind az ő soraikból kerülnek ki. Megnyugtató ez semmiesetre sem lehetne, ha tekintetbe vesszük, hogy most a szervezetekben is, milyen leleplezések kerülnek nyilvánosságra az egyes vezetőkről.

Az a terv, hogy tisztán diplomás emberek legyenek a törvényhatóságokba

beválaszthatók, a városokra sem fogadható el, mert ezáltal elűttenék a városok ügyeinek elintézésétől az igen értékes és független polgári elem, amely ma sincsen kellő számban képviselve a városok törvényhatóságaiban.

Azt hisszük, hogy a választói jog reformjánál nem fog érvényesülni mereven az általánosság s minden mástól eltekintve, már csak magyar nemzeti érdekből sem, hanem gondoskodik a kormány és az országgyűlés olyan módozatokról, amelyek által a magyarság tulsulya, elhatározó befolyása minden eshetőségekkel szemben biztosítva legyen.

De ettől eltekintve, a helyi önkormányzatban, a megyei és városi törvényhatóságokban, még ha külön megszorításokkal és a képviselő választói jogtól eltérően is, gondoskodni kell, hogy a megfelelő elemeket onnét ki ne zárhassák.

A mai szervezet mellett a törvényhatóságok úgy is majdnem csak ellenőrző szerepet visznek s a közigazgatás helyes menete felett őrködnek. Erre pedig nem a tömeg által felkapott egyének, hanem a polgárság érdekeit szívéből viselő, a közterhek súlyát is érző bizottsági tagok kelljenek.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Kettő-e, vagy három?*

Irtá: Pierre L'Ermite.

Szép, nagy, elefántesontból faragott Krisztus volt az, édesanyáink csókjai aranyozták meg a századok folyamán. . . . Olyan kedves volt a tekintete s karjait kitérte minden szenvedőnek! Tölgyfa-keresztjének oltáráról ő intézte az utolsó háromszáz év történetét. Még tegnap, számkivetésük küszöbén állva, ő előtte tették le fogadalmukat a szerzet ujoncai; míg az öregek számkivetett lelkük fájdalmát szívébe öntötték. Minden évben, nagybőjti időben, még pedig főleg a nagyhéten, az egész lakosság felvonult és alázatosan, földre borulva tisztelgett előtte. Az asszonyok térden állva hajoltak a veres bársony-párnára, melyen nyugodott és kis gyermekeikkel is megöleltették a megfeszített lábait és oldalsóit; az öregek meg, kik most már

* Ez a francia szellemmel és élénkséggel irt elbeszélés híven festi a francia sajnálatos állapotokat, a templomrablók istentelen garázdálkodását. Eredetileg a „La Croix“-ban jelent meg; mi a „Jézus Szíve Hírnöke“-nek márciusi számából közöljük. Szerk.

Isten színe előtt állanak, távoztukban kérték: „Segíts meg, Te, ki tudod, hogy kell meghalni!“

Hogy is kerülhette ki az őrzőgő tolvaj kezét s a falánk árverező éhes torkát? Valóban titok!

Igaz, megesis néha az a csoda, mikor pl. valami épület összeomlik, hogy különben nagyon törékeny dolgok is epek, sértetlenek maradnak. Azután meg, ha mindjárt olyan ragadós is valakinek a keze, hogy minden hozzátapad, amit érint és csak úgy folyik a nyála az étvágytól; mégis olykor akkora konkra akad, hogy kétszer is bele kell harapnia, míg az egész lenyelheti.

Igy járt a mi árverezőnk is. Az előző éjjel, a sötétség leple alatt három kocsival is hajtattott a kápolna elé s a tulterhelésig megrakatta szobrokkal, művészileg megfaragott padokkal, díszítményekkel, tölgyfából készült gyóntatószékekkel . . . még a zsebei is duzzadtak a lopott holmitól.

Csak a feszületről feledkeztek meg; újságpapírba göngyölítve, odatámaszkodott a falhoz, a kályha megett. A falu kocsmárosa talált rá először . . . Potom áron vette meg a kápolnát

s most eljött rendet csinálni, mindent kitakarítani, hogy elhelyezhesse benne hordóit. Amint meglátta a feszületet, megragadta s egyet kanyarítva rajta, odaröpitette a szentély közepébe. . . a szép, nagy Krisztust, melyet a századok szeretete s a hívők csókjai megaranyoztak; ezt a Krisztust, kinek olyan kedves volt a tekintete s ki még a földön is, a porban heverve, kitérte karjait minden szenvedőnek.

A bormérő egyet gondolt, elrejté a feszületet hordói közé.

De mégis kételye támadt, félt, hátha megesiszik! El is ment másnap meggyónni a dolgot az árverezőnek.

Hallja csak . . . találtam egy jó Istent! Ugyan . . . feleli amaz olyan hangon, mint az, aki még emésztget.

A borkeverő megböki a könyökét, amugy puszi-pajtás módra:

Azután nekem adja, ugy-e?

Az ám, hadd lássuk előbb!

Ott találtam . . . nekitámaszkodott a falnak!

A kincstár embere kezébe veszi a feszületet, méregeti, belekarmolja a körmét a résekbe, megvizsgálja kezeit, lábait, jól illeszkednek-e a

Tüdőbetegségek, hurutok, számkökögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche“

Elgondolj azonnal vásárolj a gyógyszertáradban. — Amennyiben nem — írd meg.

A belügyminiszter a királynál. Gróf *Andrássy Gyula* váratlan bécsi utazása politikai esemény számba megy. A belügyminisztert a király ma délelőtt tizenegy órakor külön kihallgatáson is fogadta s ezzel a legbővebb kombinációk nyertek alapot, ami annál is érthetőbb, mert *Andrássy* utazásáról minden felvilágosítást megtagadott. Bécsből a hivatalos *Budapesti Tár-dósítónak*: gróf *Andrássy Gyula* belügyminisztert 6 Felsőge ma délelőtt 11 órakor a Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta. A miniszter, aki a folyó ügyekről tett jelentést a királynak, előreláthatólag még ma visszatér Budapestre. Egyes lapoknak a választási törvényjavaslat tartalmára vonatkozó közlései *tisz-tán találgatáson* alapulnak.

Uj képviselő. Az *Uraj Imre* disszidens halálával megüresedett tiszaháti kerületben *Máthé László* disszidenset választották képviselővé 1863 szavazattal. *Kallós Tivadar* függetlenségi 760 szavazatával szemben.

A delegáció új ülészése májusban lesz. A bécsi lapok azt a hirt terjesztették, hogy a következő delegáció csak ősszel ül össze. Ezzel szemben a mi értesülésünk az, hogy az eredeti tervszerint a delegáció május végén, vagy június elején fog összeülni. Alkotmányos okok birták az illetékes tényezőket arra, hogy a delegációkat tavasszal tartsák meg, mert így elkerüljük azt, hogy a magyar kormány az évi költségvetés előterjesztésénél a közös költségekre vonatkozó tételeket üresen hagyni legyen kénytelen.

A bál és az elmebetegek.

Karneval bohó vén legény még mielőtt le-dobta volna magáról cifra csörgős köntösét és mielőtt kacagó arcát komolyá tette volna, be-nézett egy pár percre oda, ahol az élet a leg-

elszomorítóbb. Benézett ide a vén herceg, hogy bevigye a mosolyt a jókedvet, a derűt. *Ravasz vén kitanult róka* s fensége és a zene vidám ütemeit vitte magával. Ez a legközvetlenebb eszköz, amivel ő úgy forgatja a közönséget ahogy akarja. Az ő zenéje kacajt kíván és ahol a kacaj felszendül ott legalább is közel van a jókedv.

Szomorú kora tavaszi nap volt a tegnapi, mintha az idő is sajnálná a vén herceg bucsu-ját. Lehet hogy ez az idő kergette be cifra mulatságtól tépett bohó ruhájában *Karnevalt* az élőhalottak birodalmába, mely tényleg olyan mint egy fényes üvegkoporsó. Az ember lelké-nek meg kell itt rendülni, hisz itt eleven hol-takat lát, akik járnak-kelnek, s akikből hiány-zik a lélek üde fénye.

A tegnapi nap a mulatságnapja volt ezek-nek a szegény embereknek. A bus arcukról a kifejezteleu durva vonások eltűntek s helyette egy olyan különös ábrázat ült, amilyent ritkán lát az ember. Felvonultak a nagyte-rembe a betegek és ott jó kedv: *Karneval* várt rájuk.

Hosszu farsang után egész biztosan mond-hatjuk, hogy a legnagyobb és legemlékezetőbb mulatság a tegnapi volt, az elmebetegek bálja. Látni ott egy teremben összegyűlve egy se-reg magyar embert és nőt, akiknek piros az arcuk, testük nem béna, erejük nem rokkant, mennyi erő, mennyi élet és mennyi gunya a sorsnak. Egy virágos kert volt az a terem, olyan virágok kertje, melyre a nyillások idején egyszerre fagyasztó eső hullott s jég burokkal vonta be a pompázó szirmokat.

Szólt a zene. A terem egyszerre mozgó lett. Párok állottak fel, hogy táncoljanak, hogy mulattassa őket *Karneval*. És a zene hangja a szemekbe gyűjtött össze egy kis ragyogást, egy parányi halvány fényt. A léleknek egy derengő, vagy haldokló fénye volt ez? Akár-melyik is volt, de megteremtett egy hangu-

latot, ami nem volt borzalmas, amiben lehe-tett találni egy kis jóleső megnyugvást.

Nem volt tartós ez a kedv, ez a hangulat. A zene teremtette és amikor elhallgatott, mintha *Karneval* is visszavonult volna minden örömeivel. A fény tűnedezni kezdett s az az előbb elűzött nyomottság ott kezdte suhog-tatni fekete szárnyait, amitől borzong az ember.

Este fél nyolcig tartott a bál a betegek öröme s aztán ismét elől kezdődött a minden-napi élet abban a fényes üvegkoporsóban, hol eleven holtak vannak.

UJDONSÁGOK.

Hamvazó szerda.

A táncterem, a vigság helyeinek lámpái kialudtak . . . a mulatság lezajlott, a vigság eltűnt . . . Elérkezett a munka, a megbánás, a magába szállás ideje, a Megváltó szenvedése emlékeztetere szentelt időszak. A magábaszállt keresztény hívő a feltűnő disztől megfosztott templom boltívei alatt térdre borulva fohászko-dik a Magasságbélihez. Az Ur szolgálja hamut hint a hívők fejére, figyelmeztetvén, hogy porból lettünk s porrá leszünk; hogy hir, di-csőség, fény, gazdagság mind mulandó, csak lelkünk örök s annak boldogságára kell mun-kálkodnunk. Hamvazó szerda alkalmából ma délelőtt a r. kath. templomokban a szentmisék alatt az u. n. hamvazás lesz s a hívők homlo-kára a szentelt hamuval keresztet jelez a lelkész.

A szokásos nagybőjti beszédeket a követ-kezők tartják: *Olasziban* minden szerdán *Imrik Zoltán* plébános, *Ujvároson* minden pénteken dr. *Pataky Arnold* theol. tanár, *Várad-Velencén* pedig minden csütörtökön *Halász Gyula* plébános. *Olasziban* és *Ujvároson* délután 3 órakor, *Velencén* pedig délután 5 órakor lesz-nek a nagybőjti prédikációk.

karok a vállakhoz; megkarcolja késével az ele-fánt-csontot! . . .

Egy ezret adtam ám a kápolnáért — jegyzi meg nyugtalanul a bormérő.

Mit, még panaszkodik? . . . Megér az a kápolna 75 ezret is!

Oh!

Biz a, 75 ezret, hogy sokat ne mondjak!

Csak hogy egy ezres bankót sem találni ám a ló patkójában!

Az árverező gondolkodik egy pillanatig . . . majd bosszusan odaszól: no hát nem bánom, vigye; de azután lássak is egy pár liter amolyan jófajtát az asztalomon!

Ah . . . na jó, meglesz

Akkor helyes . . . áll az alku.

Végre távozik s elgondolkodik azon, hogy bizony a régiségárakban már annyi az ájtatos-sági tárgy, hogy azt sem tudják, mit kezdjenek velük; hogy a zsidó áruházak nagy kirakatai tömvék ereklyékkel; hogy ennek, vagy annak a képviselőnek már a dohányzó termében is be-vojják a divánokat csodaszép miseruhákkal; hogy *Zolá-*-nak már minden szobájában volt egy pár *Madonnája*; meg hogy elvégre a feszü-letnek, még az ilyeneknek sem nagy már az értéke, hiszen már annyit loptak össze . . .

Pedig hát szép volt ám az a feszület, ele-

fántcsontból készült s a századok szeretete s anyáink csókjai megaranyozták . . . olyan ked-ves, szelid volt a tekintete s karjait kitérta min-den szenvedőnek!

A korcsmáros gunyosan vállára vetve a fe-születet, mint valami vadászpuskát és vigan szo-pogatva pipáját, tért haza.

Igy is nyitott be a korcsmájába.

Jó estét uraim!

A teremben vig élet folyik, sok a vendég, mert már reggel óta szakad az eső. Az egyik sarokban a tanító máriásozik egy pár paraszt gazdával; mások ott a bormérő asztal körül politizálnak; egy tucat kíváncsi a billiárd körül lábatlankodik, az utbiztos ügyes karamboljait bámulva.

A feszület megjelenése nagy szenzációt keltett.

Hát ez micsoda? — kiált a tanító, miköz-ben kártyával kezében, felemelkedik helyéről.

Hát csak nézd meg . . . öregem; szólt a borkeverő, odadobva a feszületet a zöld-posztós billiárd-asztalra.

Mindannyian odacsődültek: egyesek — csak kevesen — gyűlölettel szikrázó szemmel; mások kíváncsiságból; majdnem valamennyien gyáva-ságból, mert hiszen alapjában restelték a dol-got, de nem mertek tiltakozni attól való félel-

mükben, hogy akkor »félkegyelmű«-nek, vagy pláne komisz »klerikális«-nak csufolják őket.

Hát ezt hol fészkelted ki? kíváncsiskodik a tanító.

Hát az uj pincémben!

Csak úgy véletlenül, mikor ott végezted imádságodat?

Az a, hah, hah, hah! . . .

A krajcáros szivarok sűrű füstjén át, belet-rázó zsiros hahoták hallatszottak, melyektől csak úgy feszült a kipirult archőr. Maga a korcsmáros alig tudott már szuszogni fekete köténye alatt.

*

De igazán, mit kezdesz vele — biztatja a tanító.

Hát találd ki!

A vásárra készülsz vele?

Ugy látszik, már nem kapnál semmit ilyen holmiért.

Hát akkor?

Tudom én, mit csináljak vele! . . . Nézd csak a billiárd-golyókat! Mire kezébe véve a három billiárd-golyót: ugy-e, mennyire kopot-tak! . . . úgy gurulnak, mint a kavics . . . Biz azok nem tanuskodnak fényüzésről, jegyzik meg többen a körből.

MEGNYILT! Tibor és Sándor

Szolid szabott árak! Figyelmes kiszolgálás!

női divat, fehérnemű és rövidáru különlegességek áruhaza

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut, Bazár-épület.

* **Az árvaszékénél sok a munka.** Biharvármegye árvaszékénél oly tal sok a munka, hogy már évek óta nincs arányban a tisztviselői személyzettel. Ez ideig is csak egy tudott restancia nélkül dolgozni a hivatal, hogy a tisztikar és segéd személyzet minden igyekeztét és idejét a munkára fordította, ami bizony nagyon fárasztó volt. Az új elnök Verner Kálmán e lehetetlenállapoton segíteni akar. E tárgyban a tavaszi közgyűléshez az elnök előterjesztést is fog tenni és kérni fogja, hogy a fogalmazói kart még egy jegyzővel növezzék. Ezenkívül a kezelő és segédkezelői létszámot is növesztetni akarja Verner, mert ez sem áll arányban az óriási munkahalmazzal.

* **Fenyeget az árvíz.** Vidéki tudósítónk minden helyről fenyegető híreket jelentenek. Az olvadás mindenütt rohamosan állott be, amit a nagy esőzések siettettek erősen. Különösen fenyegető az állapot a nagyszalon-tai járásban, ahol minden percben lehet tartani tőle, hogy milliók fognak kárba veszni. *Nagyszalon-táról* tegnap nyert tudósításunk a következő: Az állandó esőzések miatt hirtelen beállt olvadás a Fekete-Körözt óriási módon megnövesztette. A vizállás jelenleg 7 méterrel haladja meg a rendest. Minhen percben lehet tartani tőle, hogy a Körözs átlépi a gátakat, mert a felfogó csatornák is teljesen megvan-nak telve. A hatóságnak legnagyobb éberségre van szükség, hogy a veszedelem be ne következzék, mert a lakosság igen nyughatatlan és mindenáron átakarja vágni a partot. A járás főszolgabírája Csanády Jenő jelenleg a Szomótána nevű partnál van, mert itt a legkritikusabb a helyzet. A múlt éjjel a gátat itt a tulsóparti földtulajdonosok átakarták vágni, ebben azonban a partőrök megakadályozták őket, mire elmenekültek. A csendőrség nyomoz az elmenekültek után. Ha itt sikerült volna a gátat

Nos hát, én úgy gondolom, hogy abból a darab elefántsonthból két, esetleg három golyóra való telik.

Hejh, ez fején találta a szeget, kiált a tanító... hozd csak ide, hadd mérjük!

Egy törzsvendég odaadja neki a Krisztust, mire emez elhelyezi rajta a három golyót, az ágyék és a két váll közt.

De az utbiztos odaveti:

Abból a feszületből három golyót? . . . oktondiságl! Ebből legfeljebb kettő telik s az is milyen lesz!

Hát fogadjunk, hogy három is telik, nyelvkedik a borkeverő.

Ugyan, te háromra akarsz fogadni? Itt a kezem, egy liter bordeauxi fehérbe 16 ellen!

Helyes, áll a fogadás!

Na, öregem . . . benne vagy a csávában!

Ezalatt a feszületet kézzel-kézre adták, mértek, mérlegelték, miközben gunyos mosoly torzította el a tanító képét . . .

Az utkaparó, ki már régóta arról szokott álmodozni, hogy a havi gázsiját megtoldották 5 frankkal, kettőt mondott, mint az utbiztos. De a korcsmáros egy tapodtat sem engedett: én hármát mondom!

*

Az egyszerű parasztgazdák mégis egy kissé szomorú szemmel nézték a fájdalmas alakot, melyre billiárd jeleket csináltak krétával . . . Mert hát szép, nagy Krisztus volt, melyet a századok szeretete és anyák csókjai megaran-yoztak; . . . olyan kedves, szelid volt a tekintete s karjait kitárta minden szenvedőnek!

Talán, úgy homályosan visszaemlékeztek még azon napjéteken estére, mikor szüleik meg nagyszüleik oldala mellett, ők is szeretettel csókolták ama megfeszített Krisztus lábait! . . .

Fordította Kipper Károly S. J.

átvágni, úgy 1200 hold bevetett terület került volna víz alá. *Magyarorséki* tudósítónk szintén árvízről jelent, ami már be is következett és ez ideig óriási károkat okozott Hollód, Rippa, Mocsár községek határai víz alatt vannak. Itt a Hallód patak a környék veszedelme, mely nincsen szabályozva, kiöntött és az egész vidéket elöntötte. A szegény emberek vetései víz alatt állanak. A *Sebes-Körözs* szintén erősen felduzzadt, részint a tartós esőzéstől, részint a Körözs felső vidékén hirtelen beállott hóolvadástól. A szennyes, piszkos ár azonban még eddig sehol nem csapott ki medréből. Az *Aduna* patak Csillagvároson kiöntött. A *Pecze* szintén erősen megáradt. A csehi vizek ebbe a két patakba ömlenek le. A házakban azonban még nem tett kárt az áradás. Ha azonban még nagyobb víztömeg zudul a Pecébe, a Rhédekertnél levő ősi-vasuti hid nem lesz képes az áradást levezetni s az elönti a környéket.

* **Kivándorlók csábítója.** Az amerikai kivándorlók közül nagyon sok embert a hajós társaságok arra használnak fel, hogy visszaküldik őket Magyarországra hogy itt a kivándorlásnak minél több embert nyerjenek meg. Ilyen visszajött és ügynökké lett ember Kisházán a tenkei járásban Pantye Szpiridon, aki a községből egymásután bírja rá az embereket, hogy Amerikába menjenek. A derék ügynököt *Mendelényi* Béla fogalmazó leplezte le s valószínű, hogy még mai nap folyamán le is lesz tartóztatva.

* **Zuhany a város jóvoltából.** Nem éppen kellemes dolog, ha az utcán járókelők nyakába ömlik a csatornákból a víz. Az ilyen rossz csatornák azonnali kijavítására büntetés terhe alatt kötelezni kellene a háztulajdonosokat. Első sorban Nagyvárad városánál. Az Appoló épület csatornája már régen olyan állapotban van, hogy esős időben a járókelőknek az utra kell, kikerülni a zuhany elől. Eppen így van a polgármester házához vezető Kert utcán, a tűzoltó-örtanya épületén. Hogy ezáltal az épület is mennyt romlik, az nem számít a városnál. Ilyen kicsi dolgokkal nem foglalkozhatnak; majdha százakba kerül a javítás, akkor is ráérnek még.

* **Halálozás.** Özv. Seres Jánosné szül. Máthé Zsófia, m. kir. postakalauz özvegye elhunyt. Temetése március 4-én d. u. 3 órakor lesz a Balassa téri háztól.

* **Az iparos ifjak felolvasó ünnepélye.** A Nagyvárad-i Ipartestület Ifjuságnak önképző Egylete folyó hó 8-án vasárnap délután 3 órakor Körözs-utca 1. szám Szabó László-házban levő helyiségében igen gazdag műsorral felolvasó ünnepélyt tart.

* **Uj műsor az Edisonban.** Ismét új, meglepően szép és érdekes műsora van az Edison mozgófénykép-színháznak, mely szerencsés összeköttetéseinél fogva — amint azt már a közönség is elismeri — a fővárosi hasonló vállalatokkal is versenyezhet. Az előkelő közönség mind örömebb szórakozik az Edison pompás földszinti helyiségeiben, ahol mindig újabb és újabb látványosságot nyújt a magas színvonalú műsor. A legújabb programból kiemelkedik a zene című pazar, színes kép s nagy feltűnést kelt Pompeji, a láva sirjából kiásott város gyönyörű kinematografikus felvétele, mely az új vetítógép utján csodálatos plaszticitással érvényesül. A többi képek is egytől-egyig nagy élvezetet szereznek a közönségnek, így a Mózes és kora, mely állandóan a műsoron van és nagy publikumot vonz, éppúgy mint az októberi felvonulás pompás képe. Ma délután több iskola lesz az Edison

színház vendége. Az esti előadás 6 órakor kezdődik.

* **Öngyilkosság az alkohol miatt.** Tegnap ismét életét kívánta egy embernek az alkohol. Mint székelyhídi tudósítónk jelenti, ott az Ermelléki takarékpénztár intézeti szolgálója, Széles János már korábban szenvedélyes alkoholiista volt. A szerencsétlen ember mindenáron menekülni akart e szenvedélyétől, azonban nem tudott és e feletti elkeseredésében tegnap felakasztotta magát.

* **A kapuzárás szabályozása.** A főkapitány egymás után készíti a szükséges szabályrendeleteket, amelyek azután évekig el lesznek temetve valamelyik referens fiókjában. — Legújabbban a kapuzárás tárgyában készített szabályrendeletet terjesztette be. Erre szükség is volt. Kimondja a szabályrendelet, hogy minden ház kapuja éjjel bezárandó és csengővel látandó el. Télen-nyáron este 10 órakor kell a kapukat bezárni s reggel nyáron 5-ig, télen 6 ig zárva tartandók a kapuk; csak a Külvárosban nyitandók ki már 3 órakor reggel nyáron. Kapupénz csak ezen időn belül szedhető és pedig éjfélig 10 fillér, éjfélt után 20 fillér, tekintet nélkül a be vagy kimenők számára. A házban lakók azonban éjfélt után is csak 10 fillért kötelesek fizetni. Gondoskodni kötelesek minden háznál az udvar, folyosó, lépcsőház kivilágításáról esti 10 óráig. Aki ezen szabályt be nem tartja, 1—100 koronáig büntetetik. Az egész szabályzatban csak az a pont törlendő, hogy minden háznál ki kell világítani az udvart. Ezt nem lehet a kisebb házaknál követelni, mert képtelenség és a városnak nincs is joga, hogy erre minden háztulajdonost kötelezzen.

* **Szerencsétlenség a vizimalomban.** Felsőpoény község vizimalmában tegnap megrázó szerencsétlenség történt. *Demucsa* Vazul felsőpoenyi vizimolnár tegnap délután a vizimalom kerekeit indította el. E munkája közben megbotlott s felső testével a malom kerekei közé bukott. A kerekek teljesen összezúzták a szerencsétlen embert, kinek segélykiáltásaira összefuttak az emberek, azonban már késő volt, mert mire odaértek Demucz halott volt.

* **A láda tolvaja.** Klein Mórné panasolta tegnap a rendőrségen, hogy a Nagy-piacon levő sátrában elhelyezett bezárt ládájából ismeretlen tettes nagyobb mennyiségű fehérneműt elloptott. A tettest sikerült Hircze Tivadar csavargó napszámos személyében elfogni, aki beismerte, hogy február hó utolsó hetében egy éjjel panaszos ládájáról a lakatot lefeszítette s a ládából 18 drb. fehérneműt elloptott, amelyeket azután vidéki parasztembereknek adott el. Hirczet a nyomozás befejezte után a kir. ügyészségnek fogják átadni.

* **Adományok a legényegyletnek.** Köszönete és hálája nyilvánítására sokszor van oka a Nagyvárad-i Katholikus Legényegyletnek. Ennek kifejezésével a nyilvános nyugtázás okából is tartozik, s ezért kell sokszor megtagadni a szerénységnek hallgatásra vonatkozó óhaját. Legújabbban is több helyről jutott különféle adományokhoz, melyekről a nyilvánosság előtt is számol. Dr. Szmrecsányi Pál, megyéspüspök, ki nemrég, mint fővédő 6000 koronát ajándékozott az egyleti ház renovációjára, az egylet könyvtára javára tartott farsangi táncestélyre ismét küldött a távolból 40 koronát. Palotay László, nagyprépost, ki az egyesületnek alakulása óta a nagy jótévedője és alapító tagja a legényegyleti előadások könyvére adományozott 100 koronát. Ugyancsak a farsangi táncestély jótékony céljára juttattak: Gabriely Lajos kanonok 10 koronát, Kovács Márk (Szentjobb) 5 kor. és Brószell Lajos (Margitta) 2 koronát. Isten áldása mellett az egylet hálája nem maradhat el.

* **Kakas a rendőrségen.** As elmúlt napokban találtatott egy kakas. Igazolt tulajdonosa felhívatik, hogy a kihágási ügyosztálynál

3 nap alatt jelentkeztek a kakas átvétele végett, mert ellenesetben az el fog árvereltetni.

*** Milyen lesz március?** Meteor, a híres időjós, március hónapról a következő jövődőlést közli: Március fölötté változatos időjárást hoz számunkra, mely sem a gazdákra, sem reánk nem lesz kellemes és előnyös. Első napjaiban március hava csapadékos időt ígér, melyet a harmadiki csomópont hideg, majd a 6-iki enyhébb jellege tesz változatosá. Állandóbb időköz csupán a 9-iki csomópont után következik, amelynek azonban a 13-iki kölcsönöz hidegebb jellegét, amely alkalommal Jupiter körül együttjárásba holdunkkal, a midőn ez utóbbi is földi azt. Ezen hidegjellegű csomópontot ismét egy kis állandóbb jellegű időköz követi, amelyet a 19-29-iki csomópontok zavarnak meg újra változatos hőmérsékletű időjárásukkal, míg a hónapnak utolsó negyede csapadékos jelleggel telik majd le a bolygók részéről.

*** Új műsor az Urániában.** Ma, szerdán — mint rendszeren — ismét teljesen új műsor látható az Uránia mozgólépcsőszínházban, amelynek mártól kezdve valóságos szenzációja lesz a Les papillons című mesés újdonság, amely eredeti japán fölvétel és a fővárosi mozgólépcsőszínházakat is megelőzve Magyarországon csak a nagyváradi Urániában látható. A műsor többi számai a következők: 1. A tuarégek. 2. A kis nyomorék. 3. Modern gonosztevők. 4. Indiánok a pampásokon. 5. Cseléd nélkül. 6. Szalmakalapgyártás Flórencben. 7. Ferike beteg. 8. A megvadult ló. 9. Les papillons. 10. Az udvarmester ur bajban. Előadások 4-től 10-ig. Pénztáryitás 3 óraker.

*** Osztályorsójáték.** Az osztályorsójáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

15,000 koronát nyert: 12891.
10,000 koronát nyertek: 60974 119566.
3000 koronát nyertek: 79054 110236.
2000 koronát nyertek: 35352 57309 68296 92451.
1000 koronát nyertek: 6989 19456 24217 35009 49355 54522 63376 92993.
500 koronát nyertek: 48461 5301 6778 11017 12311 12647 20657 21610 21863 28603 28770 28962 34494 35908 36059 36676 44277 47299 48666 51848 53039 55467 55598 56759 59432 61956 63961 71992 72409 74816 78285 81598 83135 88748 92790 95300 104391 104777 105206 108015 108157 112636 117183 119179 119380.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

x MOLNÁR H. Bimer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea sütemény kapható. Telefon 395.

x Női fodrász-terem nyílik meg a közeli napokban, ahol a m. t. hölgyközönség a legkényelmesebb igényeknek megfelelőleg a legújabb divatfrizurák szerint fésültetik, ugyanott hajmosás, villamos szárító-készülékkel. Paróka nagy választékban raktáron, egyéb hajmunkák szolid kivitelben s méltányos árak mellett, — szavatolás mellett gyorsan készíttetnek. — Külön bejárat! — Szives pártfogást kérve *Ramminger István* színházi fodrász, Bazár-épület.

* Olvasóink figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent »Sirolin« hirdetésre.

IRODALOM.

Irodalmi pályázat.

A Magyar Szent Korona Országainak Békeegyesülete pályázatot hirdet egy vezérfonalra, mely a békenap ügyében kiadott miniszteri rendelet megvalósítása érdekében a tanító sze-

mélyzetnek útmutatást adjon. Függetlenül bemutatandó egy ilyen békenapi előadás kidolgozott tervezete.

A dolgozat tudományos alapon és a szakirodalomnak figyelembe vételével szerkesztendő meg. A pályázatban rendes alkalmazásban levő tanerők vehetnek részt. A pályamunka magyar nyelven irandó, (a papiros egyoldalán, lehetőleg gépirással széles margóval); terjedelme körülbelül két 8° nyomtatott iv legyen. A legjobb dolgozat K. 200. — azaz kétszáz korona, a második K. 100. — azaz száz korona jut lomben részestül és az Egyesület tulajdonába megy át. A Magyar Szent Korona Országainak Békeegyesülete fentartja magának azt a jogot, hogy a pályadíjnyertes dolgozatokon kívül más arra különös érdemes dolgozatokat is egészben vagy részben a szerző nevének megnevezésével kinyomasson. A zárt jellegű levelekkel felszerelt pályadolgozatok a Magyar Szent Korona Országai Békeegyesülete titkári hivatalához (Budapest, V., Dorottya-utca 6. sz.) legkésőbb 1908. október hó 31-ig küldendők be. Az előkéség.

Katholikus Szemle. A Szent-István-Társulat megbízásából szerkeszti dr. Mihályfi Akos egyetemi tanár. Most jelent meg a márciusi füzet a következő változatosan gazdag tartalommal: dr. Szeghy Ernő: Néhány szó a modernizmusról. Dr. Krüger Aladár: Az általános választói jog kérdése Magyarországon. Második, betejező közlemény. Székely Károly: Csillagászati szemle. Hólszky Károly: Tell-el-Amarna. Kincs István: A boldogság. Elbeszélés. Takács Gedeon: A szibériai. Költemény. X.: Téli műkiállítások. gd.: Folyóiratok szemléje. Könyvismertetések és bírálatok: Herder: Konversations-Lexikon. Ism.: Dr. Róth Nándor-Garriguet: Etudes de sociologie. Ism.: Dr. Csepela Lajos. Jászi Oszkár: Mi a szociologia? Ism.: Dr. Jehlicska Ferenc. Katona Lajos: Petrarca. Ism.: Dr. Lakatos Vince. Alleram Gyula: Homeros és Vergilius másvilágai. Ism.: Dr. Mártonffy Oszkár. Hanuy Ferenc. A parthenogenesis. Ism.: Dr. Zubriczky Aladár. De la Paquerie: Elements, d'apologétique. Ism.: Dr. Zubriczky Aladár. — Lavallera: Saint Athanase. — Ism.: Dr. Szeghy Ernő. — Szentkláray: Brocky Károly festőművész élete. Ism.: T. G. Bartalos Gyula: Rózsa és lilium. Ism. L. dr. Reviczky Aladár: 1. Miért boldogtalan oly sok házasság? 2. Vissza a gyakori szent áldozáshoz. A Katholikus Szemlé a Szent István Társulat rendes tagjai a tagületmény egy része gyanát kapják; nem tagoknak előfizetési díja egy évre 10 korona. Előfizetések, valamint a tagságra való jelentkezések a Szent István Társulat igazgatóságához (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. intézendők.

A Katholikus Hitterjesztés Lapjai.

A jelesen szerkesztett folyóirat márciusi füzet a következő tartalommal jelent meg:

Tartalom: Missiónk haladása Dániában. — A piramisok földjén. — Hírek a missiókból: Használt bélyegek; Willinger atya Mária-temploma; Osztetsége követének fogadtatása. Menelik császárnál; Száz esztendő múltán mi lesz Japán vallása? — Kegyes adományok.

Képek: Dánia: Von Euch püspök; Dánia: Lund székesegyháza; Egyiptom: Ra-Hotep fejedelm és Nefert fejedelmasszony szobrai; Egyiptom: II. Ramszesz mumija; Egyiptom: Arab izléssel díszített lakóház; Egyiptom: Kalifák temetője Kairóban; Egyiptom: A hithirdető atyák missióháza Zeytunban.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Vetélytárs.
Csütörtök: Eleven ördög.
Péntek: Eleven ördög.
Szombat: Varázskeringő.
Vasárnap: d. u. Orfeusz a pokolban, este Császár katonái.

Bolondok háza.

Önkéntelenül is Mikszáth regényényének a címe jutott tegnap az ember eszébe: öreg szekér, fakó hám immár Jacobi és Lauf bohózat. Régimódi komikum, együgyűen naiv tréfái megmosolyogtatják néha az embert, mint a százestendős Lócsei kalendárium viccei, de hisz azért a Bolondok háza nagyon öreg, kopott fakó már a mai világba, nem nekünk való. A szereplők buzgósága segített itt-ott, kivált a második felvonásban, mely még legelfogadhatóbb volt. Különösen sikerült *Krasznai* pompás vidéki bácsija. Mellette Tóth Elek, Pogány Janka, Bérczi, Szarvasi, Beregi, Kemény Ilona, Simon Mariska, Körmendi és Fehér kaptak tapsokat a fölötté gyér számban lézengő, de tapsoló kedvében lévő közönségtől.

A császár katonái.

A vasárnap esti premiert szokatlanul nagy érdeklődés előzi meg. Magyar drámai munka az utóbbi években aligha keltett akkora szenzációt, mint a milyen A császár katonáira várakozik. Frappáns hatása lesz ennek a társadalmi színműnek. Témája, meséje, feldolgozása egyaránt izgató. A katonai szellem merész, igazság és kemény kritikája ez az izmos drámai alkotás. Eppen ezért bizonyos, hogy a garnizon tisztjei távol is fogják megukat tartani. A császár katonái előadásától, ha a polgári fellogás radikális ítélkezését nem akarják végighaligatni. A darab, mint színpadi munka, elsőrangú. Mindenki, aki fellép benne, egy-egy hatalmas, értékes szerephez jut. Szereplői csaknem kivétel nélkül katonatisztek. A színmű meséje rövid foglalásban a következő:

Egy Gyarmati nevű magyar katonatiszt cikket irt a katonai szellem magyartalan uralmáról. A cikket valaki — senki sem tudja, hogy ki — megtalálja és Gyarmatit följelenti. Gyarmati, ki szegény, családos katonatiszt, megfosztják rangjától s ezzel a kenyerétől és belekergetik az öngyilkosságba.

A Gyarmati-affér lázba ejti az egész várost. Mindenki felháborodik a tisztikar ellen, mely butaságból, magyar gyűlöletből vagy a hadsereg szelleme folytán előidézte ezt az asfírt. Ez a gyűlölet bejut Karádi István kuriájába is, ahol szintiszta magyar levegő van, de ahova a tisztiek is eljárnak, mert Karádi leánya, Erzsike, menyasszonya az egyik katonatisztnak, Szilassy kapitánynak.

A kapitány magyar ember, de katona Kadettiskolában nevelkedett, kaszárnnyában töltötte el ifjuságát s így nem tudja, hogy a magyar ember számára szentebb parancs is van, mint a dinstregláma.

Jár Karádiékhoz egy másik katonatiszt is, Joász Géza. Ő jogászból lett katonává s a katonaságban is magyar maradt. Utája a k. u. k. hadsereget, annak cöfösságát, a magyar érzést kiölő szellemét, tagjainak szolgálkúségét s csupán addig akar katona maradni, míg meg nem tudja ki volt Gyarmati árulója.

Gyarmati halála felzudítja a közvéleményt. A nép méltó haragjában ablakokat tör be s a kaszárnnya elé vonul, hogy a közöshadsereg iránti utálatának kifejezést adjon.

A magyargyűlölő ezredes, ki generálisra vágyik, alarmot fuvat s lövet a népre. Szilassy teljesíti a parancot s csapata öt embert agyon lö, Joász azonban nem fogadja meg a parancsot s ezért haditörvényszék elé hurcolják.

Szilassit bántja a lelkiismerete. Vigasztalja ugyan magát, hogy csupán kötelességét teljesítette, amint hogy a letett esküjéhez való hűségnek tartja, hogy ő jelentette fel Gyarmatait. Mikor azonban megjelenik a menyasszonya, ki visszahozza a jegygyűrűt, megrendül hitében, belátja, hogy a magyarembert nem lehet jó katonára a közös ármádiában s ezért főbe lövi magát.

A darabnak a Magyar Színházban s minden vidéki színpadon, ahol eddig bemutatták, óriási hatása és sikere volt.

Fehér este. A Varázskeringő szombati előadása követeli magának ezt az elnevezést. A nagyszerű operett első felvonása tudvalevőleg meglehetősen gazdag volt sikamlós és frivol részletekben. Eppen azért, leányok nem is tekintették meg. Az igazgatóság alkalmat akart nyújtani arra, hogy a Varázskeringőt fiatal leányok is végignézzék s ezért az első felvonás szövegét teljesen átmodosították. A Varázskeringőből fehér darab lett. Ez természetesen az operetten alig változtat valmit, mert hiszen a Varázskeringő értéke nem annyira a szövegében, mint felséges muzsikájában rejlik.

Vetélytárs. A francia drámairodalom egyik legfinomabb, legmélyebb járási terméke: A vetélytárs ma este újból színre kerül. A darab megragadó drámaisága, lélekből fakadó poézisa a premier alkalmával is lebilincselte a közönség figyelmét. Találó megfigyelések és lélekfestések avatják a darabot méltóvá a megtekintésre.

Igazságszolgáltatás.

A csernovai zendülés. A csernovai zendülés ügyében ma folytatták a kihallgatást. Kihallgatták Urbán Jánost, ki — amint látszik — be van tanítva a tagadásra. Azt vallja, hogy ő csitítani akarta a népet, amely nagyon fel volt izgatta Hlinka felfüggesztése miatt a plébános ellen. Ezenkívül még 25 vádlottat hallgattak ki, akik mind tagadják bűnösségüket, de az egyik Brua Brezony Jánosné beismerte, hogy mondották, hogy vér fog folyni a faluban a templomszenteléskor, de utóbb ezt is letagadta.

KÖZGAZDASÁG.

Háziipari tanfolyamok kiállításai.

A nagyváradi gazdasági szaktanár által a földmivelésügyi miniszter anyagi támogatásával a tél folyamán vármegyénkben rendezett háziipari tanfolyamok közül a Gáborján községben rendezett kosárfonási tanfolyam mult hó 24-én nagy érdeklődő közönség jelenlétében záródott.

A vásárral egybekötött kiállítást Pósfay Sándor m. kir. h. gazd. szaktanár vezetett nap délelőttjén a község előjárósága s intelligenciájának jelenlétében alkalmi beszéd kíséretében nyitotta meg.

Beszédében ismertette a háziipari tanfolyamok célját, rendeltetését s általuk a téli időnek — kivált kisgazda osztályunk által való — jobb kihasználását.

Rátért a tanfolyam keletkezésére, a községnek a tanfolyam létesíthetése ügyében hozott áldozat készségére s a község református lelkészének az ügy keresztülvihetése érdekében kifejtett ügyszeretetére.

Ezekért köszönetét nyilvánítva, részletezte a 6 és fél hetes tanfolyam ideje alatt a tanfolyamot szorgosan látogató kisgazdák által elkészített tárgyak mineműségét és azok számát s rátért a tanfolyamnak jövőben való mikénti folytatására.

A tanfolyamot szervező szaktanárnak tetszősen hallgatott beszédére, Miskolczy László református lelkész válaszolt. Válaszában köszönetét fejezi ki földmivelésügyi kormányának anyagi támogatása s a kisebb existenciák érdekében hozott áldozatkészégéért.

Köszönetet mond a tanfolyamot odaadó ügybuzgalommal vezető szaktanárnak s a tanfolyamot szorgosan látogatóknak, kiknek munkakövede, ügybuzgalma lehetővé tette a rövid idő alatt e'ert szép eredményt.

A nagy tetszősleg fogadott beszédre a kiállítási tárgyak megismerése következett.

A tanfolyamon résztvevő 18 részben nő, majd nőlen egyén által, 314 db különböző kosár munka készített. Közük, zöld vesszőből. Takarmányos és fahordó kosarak, baromfiszállítók, komlószárítók, koczikasok és oldalak, kerti karos- és fűkosarak. Fehér vesszőből: 5 és 10 kg-os szőlőszállítók, ruhás- és kenyérmajd papír- és utazó kosarak stb.

A készített tárgyak egy része a készítők között elkészített munkáik arányában osztott ki jutalmul és buzdításul; míg a felmaradó rész a vásárral egybekötött kiállításon értékesített.

A kiállítás, melyet a község s környékbeli lakosok százai tekintettek meg a délutáni órákban záródott.

A második nevezetesen: Berettyóújfalú községben rendezett háziipari tanfolyamok kiállítása holnap, vagyis március hó 5-én d. e. 10 órától kezdődőleg lesz a község háza tanács termében bemutatva az ügy iránt érdeklődőknek.

E községben már harmadszor rendeztetik ily háziipari tanfolyam, melynek eredményéről már e lap e'öz évi számában is volt szó. E nagyobb szabású, folytatolagos előreláthatólag nagyon látogatottnak ígérkező kiállításon, a kosárfonási iparágban házilag készítettnek szokott tárgyakon kívül a jelzett napon a fehér fűvevőzőnek, szalma fonatokkal kombinált változataiból is lesz egy kollekció — mint az ügy iránt előszeretettel viseltető s érdeklődő intelligencia ügyszeretetének terméke s a női ügyességének műve — bemutatva.

Ezeket kívül a tanfolyam kibővítéseül felvett seprű iparban, a lehető legegyszerűbben s legjutányosabban, előállított gépeken készített konyha és ruha seprűkből több száz db kerül jutányos áron eladásra.

E kiállításra, melynek megtekintése teljesen díjmentes, s mivel Berettyóújfalú nagyközsége fővonalon az állomás úgyszólván közve len közelében fekszik, tehát megközelítése az érdeklődők részéről mi nehézségbe sem ütközik, ezton hivatik meg az érdeklődő közönség. A kiállítás demonstráció bemutatás keretében tolyk le s azon az érdeklődő, legszükségesebb háziipari cikkeit, az említett iparágakból jutányos áron fedezheti is.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 3.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza apr. 1908	—	8.51
Rezs apr.	—	12.57
Zab apr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Értéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 3.

Osztrák hitelrészvény	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	734.75

Leszámitoló bank	—	403.—
Rimamurányi	—	509.25
Osztrák m. államvasuti részv.	—	644.50
Közuti vasut	—	528.50
Városi villamos vasut	—	282.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. márc. 3.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	92.—
Magyar koronajáradék	—	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	95.—
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	—	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	—	140.—
Osztrák járadék papírban	—	91.57
Osztrák járadék ezüstben	—	96.50
Osztrák járadék aranyban	—	113.75
Osztrák korona járadék	—	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	—	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	1780.—
Magyar hitelbank-részvény	—	633.50
Osztrák hitelbank-részvény	—	726.50
Osztrák magyar államvasuti részvény	—	693.50
20 frankos (Napoleon) dor	—	19.20

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Kiskereskedők. Sajnálattal táncosté-lyükről nem írhatunk, mert az már a bőjti időbe esik. Különbö nemcsak mi, de jaj de sokan örülnek már a farsang letűntének. Hiszen ha ez alatt a farsang alatt el nem fogyott a mulatni vágyók pénze, ugy ez után sem fog eltögni.

Szigligeti-Színház.

Ma, szerdán színre kerül

Ujdonság itt másodsor!

A vetélytárs.

Színmű 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Brizeux André	szobrász	Tóth Elek
Jane felesége	—	E. Kovács Mariska
De Mortagnes	—	Krasznay Andor
De Mortagnes	Simonné	Aggyal Ilka
De Chamblay	—	Tóth I.
De Chamblayné	—	Reviczky Rózsi
Pontescroyx	—	Szarvass S.
Rafiadoli	—	Juhay J.
Sormiers	—	Körmendi K.
Ligneuil báró	—	Fehér Gyula
Ligneuil báróné	—	Simon Mariska
Öreg gipszöntő	—	Rajosányi
Első inas	—	Erdélyi Sándor
Második inas	—	Rózsa
Mester inas	—	Eröss Sándor

BEJÁRÁSOK: Nagypáholy 14 koron. I. emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsolye 3 kor. Korszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 30 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től fél 1 óráig, d. u. fél 4-től 6-ig. Esti pénziárnál 7 órakor.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, csütörtökön színre kerül

Ujdonság itt először!

Eleven ördög.

Operette 3 felvonásban.

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(11)

— Hml Szegény Frici! Valóban sajnáltra méltó vagy. — fellel Sempály gonosz mosolylyal; — még egy különös évezet var reád! Pár nap múlva Sterzi mama és leánya érkeznek Rómába.

— Ugy? ... Hml Ez tulajdonképen kellemetlen.

— Miért? — szólt bele a társalgásba Gandry grófné élénken; — tán a kompromittát egyéniségek?

— Fas du tout. — gyorsan szavába vágott Ilsebergh grófnő, azt hiszem, a leg-tisztességesebb emberek a világon, de — mégis csak rendkívül kellemetlen dolog marad, ha örökké oly emberekkel találkozunk a társaságban, kiket Bécsben lehetetlenség volna elfogadni. Igazán ugy messziről, megértethetnéd vele, Niki. ... Azt mondhadnád neki. ...

— Igen, Frici, — viszonzá Sempály mosolyogva, — azt fogom mondani neki, édes barátom, óvakodjék hölgyeit a világba vinni, mert ez unokahugomnak, Ilsebergh grófnőnek, kellemetlen volna.

Ilsebergh grófnő vállat vonva ellordult könnyelmű rokonától s kissé idegesen csattogtatá sárga teknőncz legyezőjét. — Hát te,

Mari, elfogadod ezeket az embereket? — kérdé asután.

— Hát kit nem fogadok? — szólt Vulpini hercegnő halkán, sajtóságos pillantást vetve a Gandry és Ferguson hölgyekre.

— En nem tehetem — határozottan nem tehetem, kiáltá Ilsebergh grófnő mindig izgatottabban; — bár nagyon sajnálnám, ha Sterzit megbántanám. Csak magának tulajdonithatná, ha rákényszerítene.

— Tégy, a mit akarsz, — viszonzá a hercegnő, — de jól tudod, hogy Sterzl nekem rokonszenves, reám bizton számíthat.

— Az a paysan du Danubel nevetett Gandryné, ki nem igen értette a két osztráknő beszélgetését.

— Sterzl nagyon tisztességes, kifogástalan ember, — szólt Ilsebergh grófné tagyosan; — annak a Gandrynének nem kéne megengedni, hogy polgári honfitársát így kigunyolja.

— A paysan du Danube, nekem különös barátom, — mondá Vulpini hercegnő határozottan, azzal a csaknem gyermekes őszinteséggel, mely oly jellemző volt reá nézve; — nagyon szeretem; mindig magunk közt maradunk vele.

— Ennél magasabb dicséret persze nem képzelhető e silány földön, — jegyzé meg Truyn gunyosan, de ártatlanul.

— Mikor kis fiam, itt a salonban kitérte a karját, akkor Sterzl vette föl s látni kellett volna, mily gyöngéd gondtal fogta meg szegény kicsi kincsemet, — folytatá hévvel a hercegnő.

— Ez persze sokat bizonyít hölgyeinek salonképessége mellett, — nevetett Sempály.

— Bocsássa meg a kérdést, — közbevágott Gandry grófné hevesen, — csak azért kérdezek, hogy tudjam, mihez tartsam magam. — Sterzleket nem fogadják Ausztriában?

— A külföldi társaság alig veheti számításra az osztrák szokásainkat, — fellel élesen Truyn, aki nem szenvedhette Gandry grófnőt, — senkit sem fogadunk, aki nem született közöttünk.

— Hogyne, — mondá humorosan Sempály, — az osztrák társaság épp oly kizárólagos, mint a heber faj.

Es a börgyáros leánya, ki Truyn szavait nyilván nem értette, vagy nem akarta megérteni, különös öntudatossággal mondá:

— Orvendek, hogy ezt tudom, legalább tájékozva vagyok.

Siegburg, ki kicsit hátrább ült grófnőnél, hamisan kacscintott Sempályra és megfizethetlen képet vágott hozzá.

Vulpini hercegnő azonban csaknem haragosan nézett ki:

— Nem fogom cserben hagyni Sterzl, — kiáltá; — és ha nővére olyan, a minőnek ő leírta, akkor. ...

— Oh, hát már bezzélt nővéréről? — kérdé Sempály.

— De még mennyit, — viszonzá a hercegnő nyájas mosolylyal. — Tán neked is Niki?

Isten ments; velem soh'sem beszél szent ségeiről, én erre nem vagyok érdemes; — mondá Sempály; — csak megérkezésüket jelenté s a mellett igen sajtóságosan mosolygott.

— Hml látszik, hogy sokat tart a kis hölgyecskére s bizonyosan fényesen akarja férjhez adni. Nagyon csodálkozom, ha más okból citálta volna le ide. Norina vigyázzon magára!

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUSKICS GYULA.

ÉLŐ virágokból:

menyasszonyi és mindenféle alkalmi csokrok, ünnepi koszoruk, gyászkoszoruk, felirattal vagy anélkül, ficuslevél és pálmalombokból,

ugyszintén gyászjelképek, szívkeresztek, horgony kereszték stb egészen frissen levágott virágokból kaphatók.

Csokrok menyasszonyi, koszoruleányi, bálai vagy bármily alkalomra, szép berlini papirtartóval 1—3 frtig.

Csokrok atlasztartóval 3 frt 50^{kr}tól 6 frtig, selyemtartókban **rózsa** és **kaméliák** 8 frtől 12 frtig, ami ezelőtt 15—20 frtba került.

Csokrok a legfinomabb mintájuk, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 frtig, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Gyászkoszoruk igen szép, tartós zöld és szép virágokkal díszítve 1—3 frtig.

Babérkoszoruk ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból díszítve 2 forinttól 10 forintig.

Kivánatra részletes faj- és árjegyzéket mindennemű kertészeti cikkek-ből ingyen és bérmentve küldök, vidéki rendeléseknél kérem a pontos címet, valamint a rendelmény postán vagy vasuton szállíttassék. Rendelésnél előleg nem szükséges, a küldemények utánvétellel küldetnek.

Kiváló tisztelettel

Farkas József,

a váradvelencei műkertészet és rózsatelep tulajdonosa

Nagyváradon.

Egy előkelő biztosító intézet

vidéki főügynöksége részére kereskedelmileg képzett, üzleti gyakorlattal bíró, intelligens 24—30 évesnél nem idősebb, keresztény vallású, óvadtékkel rendelkező

pénztárnok

kerestetik. Szakképzettség nem feltétlenül szükséges. Az állás később nyugdíjjogosultsággal jár. Ajánlatok „pénztárnok” jelige alatt **Eckstein Bernát** hirdetési irodájába, Budapest, VII. Erzsébet-körut 36. sz. kéretnek.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

3047—1908 szám.

Hirdetmény.

A teherszállító járművek keréktalpa szélességét az erről alkotott szabályrendelet olyként határozza meg, hogy a 11 métermázsánál nagyobb terhet szállító járművek keréktalpa legalább 8 cm., a 25 métermázsánál nagyobb terhet szállító járművek keréktalpa pedig legalább 12 cm. széles kell, hogy legyen. Azon jármű tulajdonosok, kik az előírtól keskenyebb talpu szekerem fuvaroznak, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetés, esetleg 5 napig terjedhető elzárással büntetendők. Felhívom ennél fogva az érdekelteket, hogy járműveiket legkésőbb folyó évi május hó 1-ig annál is inkább megfelelően átalakítsák, mivel ellenkező esetben a meg nem felelő talpszélességű kocsikat a forgalomból kitiltom, s a tulajdonosok ellen kihágási uton járok el.

Nagyvárad 1908. február 24.

Gerő Ármin
rendőrkapitány.

Közgazdasági Bank r.t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.

Telefon 742.

Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára, értékpapírra, betáblázás mellett ingatlanokra.

Elfogad betéteket

5%

kamatozás mellett a betét napjától számítva. (Betét kamat-adó a r.t. viseli.)

Takarékosság előmozdítása céljából forgalomba hozta Selfmen-féle takarékperselyeit, melyek már is nagy népszerűségnek örvendenek. Ily perselyek 6 korona betét lefizetése ellenében a pénztárnál kaphatók.

Az igazgatóság.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

Részvénykicserélési felhívás.

Alapszabályaink 3 §-a értelmében az 1907. szeptember hó 22-ik napján tartott közgyűlési határozat alapján, kibocsátott 1168 drb. új részvény kibocsátási műveletének befejeztével, intézetünknek minden két drb. régi 150 korona névértékű részvénye 1 drb. új 300 korona névértékű részvényre cserélendő ki. Felhívjuk tehát t. részvényeseinket, hogy a birtokukban levő részvényeket az összes még le nem járt szelvényekkel együtt 1908. március hó 31-ig vagy postán bérmentve hozzánk beküldeni vagy pedig intézetünk pénztáránál átadni sziveskedjenek. Az átvett részvények ellenében az új 300 koronáról szóló részvényeket 1908. február hó 15-től kifogjuk szolgáltatni.

Ezen átírás fejében minden 300 korona névértékű részvény után bélyeg és kiállítás díj fejében 3.26 korona fizetendő.

Végül felkérjük az új részvényesek tulajdonosait is, hogy bennünket f. hó 29-ig bezárólag értesíteni sziveskedjenek, hogy a jegyzett részvényeket milyen névre állítsuk ki, mert ellen esetben arra a névre fogjuk azokat kiállítani, amely alatt a részvényeket jegyezték.

Nagyvárad, 1908. február hó 15-ikén.

Teljes tisztelettel

A «Nagyvárad Hítelbank Részvénytársaság»
igazgatósága.

SEBŐ IMRE

könyv-, zenemű-, papir-
írószerkereskedő ajánlja

dusan felszerelt raktárát a

magyar német francia és angol iro-

dalom összes termékeiből, nemkülönben dus választéku raktárát

papir s írószerekben

legjutányosabb árak mellett.

Pontos kiszolgálás.

**Elektrotechnikai
galvanizáló
és nikkelező
INTÉZET
Nagyváradon.**

Mély tisztelettel értesítjük a közönséget,
hogy országos hírnevű

kocsi gyárunkat

a legmodernebb műszaki eszközökkel felszerelt **elektrotechnikai galvanizáló és nikkelező intézettel** bővítettük ki, amely Sztaroveszky-utca 29. számú telephelyen megnyitott és a t. közönség rendelkezésére áll. Az intézet vezetésére szerencsénk volt megnyerni egy szakkörökben kiválóan elismert tekintélyt:

JENNY ALBERT

urat. Intézetünkben **kardok, tisztí fémfelszerelések, mindenemű műtárgyak, csillárok, ezüstművek, asztal- és szobadiszek, gyertyatartók, stb. fényes és matt**

nikkelezését

sárga és vörös rézelését, ezüstözését és javítását kívánat szerint elvállaljuk. Ezen kívül készítünk és javítunk

orvosi és fizikai

műszereket.

továbbá elvállaljuk **elektromotorok szerelését és javítását** több évi jótállással.

Kiváló tisztelettel

VADÁSZ és GRÓSZ

Sztaroveszky-utca 29.

(Saját ház). Gyártelep Telefon 785-446

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vártér 1.**

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75 százalék megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa **áruba 5 kor.** 60 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa áruba 72 fillér, tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindenemű **izzólámpa különlegességek, fénypéslámpák,** ugyancsak **5 százalékkal kartell áron alól** kaphatók.

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillr-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktárcsere tartunk

villamos motorokat

1. léőről 12 léőről minden nagyságban.

Elvállaljuk

villamos világítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ívlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvevők ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉN SAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartellen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉN SAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsav forrásokból szóda- vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra **össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval** Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

egész és féliteres üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál.

248 1-200

Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban t. lefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

PETROLEUM.

Ha szép világosságot akar szobájában, kérjen mindenütt

VACLITE

petróleumot,

amely takarékos használata, kifogástalan égése, nagy világító erejével tűnik ki.